

Պարույր Սևակ

Մխիթարում եմ

Մխիթարեմ՝

Թե ինքնատիպ ու չընդունված բանաստեղծին

Երախտապարտ որդիներով ու թոռներով

Եվ հետմահու հատորներով,

Ապա տափակ ու միջակին,

Ե՛վս առավել պատեհապաշտ բութ գրչակին՝

Ա՛յն պարտադիր հաջողությամբ,

Որ և՛ ունի, և՛ կունենա՝

Ողջ է քանի

Ու կենդանի:

Եվ ծերացած այն ամուրուն,

Որին ոչ ոք օր ծերության

Չի փայփայում ու գուրգուրում,

Խաբեմ ես այն սփոփանքով,

Որ... չի կապվել նա երբևէ

Լաչառ կնոջ պինդ կապանքով...

Ում մերժել է իր դրացի

Հոգի հանող

Ու խելք տանող

աղջիկը չար,

Ես այն մտքով չեմ սփոփում,

Թե չի վարվել այդ դրացին
արդարացի:
Ես մերժվածին սփոփում եմ լոկ այն դողով,
Որ... չի ապրել նա առավել ահավորը,
Գիտե՞ք որը.
Գավաճանելն ու խաբելը իր սիրածի...
Անբախտ իմ քույր,
Ո՛վ չբեր կին,
Անբուժելի քո այդ վերքին
Ես ո՞րտեղից, ի՞նչ դեղ ճարեմ,
Ես քեզ ինչո՞վ մխիթարեմ:
Մխիթարեմ ա՛յն սարսափով,
Որ չես ապրել որդեկորույս մոր կսկիծը,
Երբ պոկում են կարծես սիրտը խեղճ կրծքիցը...
Նաև մի քիչ լինեմ բարի
Եվ սարն ի վար ցած գլորվող-ջարդվող քարին
Մխիթարեմ այն թոփշքով և անկումով,
Որ վայել է և... հանճարին:
Ընդհատակում, հոգու խորքում
Զգույշ տարվող թույլ պայքարին
Մխիթարեմ նոր ուժերի հավաքումով:
Հարբուխ ընկած-մրսած շարին
Մխիթարեմ և... թոքերի բորբոքումով:
Արձագանքով մխիթարեմ համըր սարին:
Գոլորշացող-ցնդող ջրին,
մարող հրին
Մխիթարեմ այն օրենքով, որ բարությանբ
Սահմանել է ինչ-որ ծերուկ Լատուզե.
Հարատևել ա՛յլ դրությանբ,
Ո՛չ մի չափով չնվազել...

Ուղղագրական նոր օրենքով
Գործածումից հանված տառին
Մխիթարեն այն տանջանքով,
Որ տարիներ, ձի՛գ տարիներ
Պատճառել է ծեր ու մանկան:
Մխիթարեն հատվող լարին
Ա՛յն ճնգոցով, որ կարող է նա՛ արձակել,
Ուրիշ և ո՛չ, և՛ ո՛չ մի լար՝
թե նվագեն
Վարպետ-ճարտար մատներն անգամ...
Իգուր անցած գոռ պայքարին
Մխիթարեն իրեն ծնող
Ու կործանող
պատճառներով:
Հերքված աստծուն խեղճ ու բարի՝
Հագար ու մի շեն ու ավեր տաճարներով:
Եվ, վերջապես,
Ծով արյունով թրջված դարին
Մխիթարեն
Այն հավատի ավետիքով (թե՞ չար բոթով),
Որ արյունն այդ կցամաքի
Թղթերի մեջ, թանաքի հետ...
Իսկ ի՞նձ...
Ինչով ի՞նձ սփռվեմ,
Մխիթարե՛ն, ո՛չ թե խաբեն:
Այն կն՞ոջ պես ինձ սփռվեմ,
Որին
միշտ էլ երբ օրհնում են ավանդաբար,
Նույն հին բարի խոսքն են ասում.
«Աստվա՛ծ պահի գլխավորիդ»:

Իսկ խեղճ կինը, թե շամաչեր.
Երինջի պես կբառաչեր.
«Թաղե՛ն էդպես գլխավորին»,
Որովհետև գլխավորը՝
Այդ անհոգի բեղավորը,
Նրան ծեծում ու տանջում է ամեն վայրկյան՝
Չհարցնելով անմե՞ղ է, թե՞ մեղավոր է.
Այն էլ այնպե՛ս,
որ անհոգի
Ճիպոտը միշտ կամրջվում է
Իր մի ծայրով կնոջ այտին, մեկով՝ հոնքին,-
Եվ խեղճ կինը ցավից լալիս,
Բայց և աստծուն փառք է տալիս,
Որ... գեթ ա՛չքը չկուրացավ ծեծ ուտելիս...
Մխիթարվե՛ն այն հավաստի իրողությամբ,
Որ ես ինքքս տղամարդ եմ և ոչ թե կին,
Եվ իմ ապրած ժամանակը՝
Արտաստվո՛ր
Եվ
Լուսավո՛ր՝
Ո՛չ մի բանով չի նմանվում
Այդ նգովյալ ժամանակին...

19, 21-22.VI.1957թ.

Մոսկվա